

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI ¹⁾

z dnia 2008 r.

**w sprawie szkoleń dla podmiotów, których dotyczą działania objęte Programem
Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, oraz doradzania odnośnie do
sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy**

Na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa zakres, warunki, sposób i tryb:

- 1) prowadzenia szkoleń dla podmiotów, których dotyczą działania objęte Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, zwanych dalej „szkoleniami”;
- 2) doradzania odnośnie do sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej w ramach działań objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, zwanego dalej „doradzaniem”.

§ 2. Przepisy rozporządzenia nie dotyczą jednostek doradztwa rolniczego i innych podmiotów, prowadzących działalność w zakresie szkoleń lub doradzania w zakresie innym niż określony w przepisach § 3 i § 12 rozporządzenia.

§ 3. Szkolenia prowadzi:

- 1) Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie, zwane dalej „Centrum”, dla działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”;
- 2) jednostki doradztwa rolniczego i inne podmioty dla działania „Program rolnośrodowiskowy”.

§ 4. Inne, niż jednostki doradztwa rolniczego, podmioty, o których mowa § 3 pkt 2, zwane dalej „organizatorami szkolenia”, mogą prowadzić szkolenia dla działania „Program rolnośrodowiskowy”, jeżeli posiadają:

- 1) program szkolenia zatwierdzony na podstawie § 7;
- 2) bazę dydaktyczną oraz wyposażenie dydaktyczne odpowiednie do prowadzenia szkolenia;
- 3) kadre dysponującą kwalifikacjami i doświadczeniem zawodowym odpowiednim do prowadzenia zajęć dydaktycznych w ramach szkolenia, spełniającą wymagania określone w § 8.

§ 5. 1. Szkolenia są prowadzone na podstawie programu szkolenia.

2. Program szkolenia zawiera:

- 1) zakres tematyczny, sposób realizacji oraz termin i miejsce szkolenia;
- 2) metody realizacji poszczególnych tematów szkolenia wraz z zaplanowanymi pomocami dydaktycznymi, w tym opis zajęć terenowych;
- 3) wykaz osób prowadzących zajęcia dydaktyczne z zakresu poszczególnych tematów szkolenia;
- 4) przewidywaną liczbę uczestników szkolenia.

3. Zakres tematyczny szkolenia dla działania „Program rolnośrodowiskowy” jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

4. Materiały szkoleniowe są opracowywane i udostępniane uczestnikom szkolenia przez podmiot, który prowadzi szkolenie.

§ 6. 1. Program szkolenia dla działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”, opracowany w Centrum, zatwierdza minister właściwy do spraw rozwoju wsi, na wniosek dyrektora Centrum.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się program szkolenia.

§ 7. 1. Program szkolenia dla działania „Program rolnośrodowiskowy”, opracowany w jednostce doradztwa rolniczego lub przez organizatora szkolenia zatwierdza dyrektor Centrum.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli program szkolenia dla działania „Program rolnośrodowiskowy” opracowano w Centrum.

3. Zatwierdzenie programu szkolenia dokonuje się na wniosek odpowiednio jednostki doradztwa rolniczego lub organizatora szkolenia.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 3, dołącza się program szkolenia, a w przypadku organizatora szkolenia dodatkowo oświadczenie o posiadaniu:

- 1) bazy dydaktycznej oraz wyposażenia dydaktycznego odpowiedniego do prowadzenia szkolenia, zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia;
- 2) kadry dysponującej kwalifikacjami i doświadczeniem zawodowym odpowiednim do prowadzenia zajęć dydaktycznych, spełniającej wymagania określone w § 8, zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

§ 8. Zajęcia dydaktyczne w ramach szkolenia w przypadku działania „Program rolnośrodowiskowy” mogą prowadzić osoby, które posiadają:

- 1) wykształcenie wyższe oraz
- 2) co najmniej 3-letnie doświadczenie zawodowe odpowiadające przedmiotowi prowadzonych zajęć lub
- 3) co najmniej 2-letnie doświadczenie w zakresie przygotowywania Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004 – 2006 lub Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013.

§ 9. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi lub odpowiednio dyrektor Centrum zatwierdza program szkolenia, jeżeli:

- 1) program szkolenia spełnia wymagania, o których mowa w § 5;
- 2) osoby przewidziane do prowadzenia zajęć dydaktycznych w ramach szkolenia spełniają wymagania określone w § 8 – w przypadku działania „Program rolnośrodowiskowy”.

2. O zatwierdzeniu programu szkolenia lub odmowie jego zatwierdzenia minister właściwy do spraw rozwoju wsi lub odpowiednio dyrektor Centrum informują na piśmie podmiot składający wniosek.

§ 10. Szkolenie przeprowadza się poprzez:

- 1) wykłady lub kształcenie na odległość - w przypadku zajęć teoretycznych;
- 2) ćwiczenia lub wykłady - w przypadku zajęć teoretycznych lub praktycznych.

§ 11. 1. Ukończenie szkolenia potwierdza zaświadczenie o jego ukończeniu, zwane dalej „zaświadczeniem”, wydane przez podmiot, który przeprowadził szkolenie.

2. Zaświadczenie wydaje się uczestnikowi szkolenia, jeżeli na podstawie listy obecności sporządzonej przez podmiot, który przeprowadził szkolenie ustalono, że uczestniczył on w co najmniej 75 % godzin zajęć dydaktycznych realizowanych w ramach szkolenia.

3. Zaświadczenie wydaje się w terminie 7 dni od dnia zakończenia szkolenia.

4. Podmiot, który przeprowadził szkolenie przekazuje dyrektorowi Centrum, w terminie 14 dni od dnia zakończenia szkolenia, wykaz wydanych zaświadczeń o ukończeniu szkolenia w wersji papierowej i elektronicznej.

5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się w przypadku szkolenia przeprowadzonego przez Centrum.

§ 12. Doradzanie wykonuje się w zakresie:

- 1) oceny gospodarstwa rolnego pod kątem spełnienia wymogów wzajemnej zgodności (cross – compliance) oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwie rolnym lub opracowania planu dostosowania gospodarstwa rolnego do wymogów wzajemnej zgodności (cross – compliance) oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwie rolnym - w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”;
- 2) sporządzania w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy”:
 - a) planów działalności rolnośrodowiskowej lub
 - b) dokumentacji przyrodniczych.

§ 13. Doradzanie w zakresie:

- 1) określonym w § 12 pkt 1 jest wykonywane na podstawie metodyki doradzania opracowanej w Centrum i zatwierdzonej przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi;
- 2) określonym w § 12 pkt 2 jest wykonywane na podstawie zakresu tematycznego szkolenia określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia, w:
 - a) części I – w przypadku sporządzania planów działalności rolnośrodowiskowej,
 - b) części II – w przypadku sporządzania dokumentacji przyrodniczych.

§ 14. Doradzanie w zakresie określonym w § 12 pkt 1, mogą wykonywać osoby, które:

- 1) posiadają wykształcenie wyższe w zakresie rolnictwa, weterynarii, zootechniki, ogrodnictwa lub ochrony środowiska,
- 2) odbyły szkolenie, o którym mowa w § 3 pkt 1, i posiadają zaświadczenie o ukończeniu tego szkolenia,
- 3) złożyły przed dyrektorem Centrum egzamin z wynikiem pozytywnym,
- 4) zostały wpisane na listę, prowadzoną przez dyrektora Centrum
- zwane dalej „doradcami rolniczymi”.

§ 15. Doradzanie w zakresie, o którym mowa w § 12 pkt 2 lit. a, mogą wykonywać osoby, które:

- 1) posiadają wyższe wykształcenie w zakresie ochrony środowiska, biologii lub rolnictwa,
- 2) odbyły szkolenie, którego przedmiotem są zagadnienia, o których mowa w części I załącznika nr 1 do rozporządzenia, i posiadają zaświadczenie o ukończeniu szkolenia,
- 3) złożyły przed komisją z wynikiem pozytywnym:
 - a) egzamin testowy sprawdzający wiedzę i umiejętności z zakresu zagadnień objętych szkoleniem,
 - b) egzamin praktyczny obejmujący opracowanie planu działalności rolnośrodowiskowej,
- 4) zostały wpisane na listę, prowadzoną przez dyrektora Centrum
- zwane dalej „doradcami rolnośrodowiskowymi”.

§ 16. Doradzanie w zakresie, o którym mowa w § 12 pkt 2 lit. b, mogą wykonywać osoby, które:

- 1) posiadają doświadczenie w rozpoznawaniu gatunków ptaków lub siedlisk przyrodniczych, potwierdzone pracą naukową, lub stażem w służbach ochrony przyrody, lub udziałem w projektach dotyczących inwentaryzacji przyrodniczej lub monitoringu przyrodniczego,
- 2) posiadają rekomendację instytucji naukowej lub pozarządowej organizacji przyrodniczej lub służb ochrony przyrody w zakresie posiadania

- doświadczenia w rozpoznawaniu gatunków ptaków lub siedlisk przyrodniczych,
- 3) uzyskały pozytywną opinię komisji potwierdzającej posiadanie kwalifikacji i doświadczenia do należytego wykonywania doradztwa,
 - 4) ukończyły szkolenie dla ekspertów przyrodniczych, którego przedmiotem są zagadnienia, o których mowa w części II załącznika nr 1 do rozporządzenia, i posiadają zaświadczenie o ukończeniu szkolenia,
 - 5) zostały wpisane na listę, prowadzoną przez dyrektora Centrum
- zwane dalej „ekspertami przyrodniczymi”.

§ 17. 1. Komisje, o których mowa w § 15 pkt 3 i § 16 pkt 3, powołuje dyrektor Centrum, za zgodą ministra właściwego do spraw rozwoju wsi.

2. Komisje, o których mowa w § 15 pkt 3 i § 16 pkt 3, działają na podstawie regulaminu organizacyjnego zatwierdzonego przez dyrektora Centrum.

§ 18. 1. Dyrektor Centrum wpisuje odpowiednio na listę doradców rolniczych lub doradców rolnośrodowiskowych, lub ekspertów przyrodniczych, w terminie 7 dni od złożenia egzaminu z wynikiem pozytywnym, o którym mowa w § 14 pkt 3 lub § 15 pkt 3 albo uzyskania pozytywnej opinii komisji, o której mowa w § 16 pkt 3 .

2. Listy, o których mowa w ust. 1, prowadzi się w formie papierowej lub elektronicznej.

3. Listy, o których mowa w ust. 1, są jawne.

§ 19. 1. Dyrektor Centrum skreśla doradcę rolniczego, doradcę rolnośrodowiskowego, lub eksperta przyrodniczego z list, o których mowa w § 18, jeżeli doradztwo było wykonywane w sposób nierzetelny, co zostało stwierdzone w trakcie kontroli, o których mowa w art. 37 ustawy, lub w wyniku czego osoba której świadczono doradztwo poniosła szkodę.

2. Dyrektor Centrum, oprócz przypadków określonych w ust. 1, skreśla doradcę rolniczego z listy, o której mowa w § 18, jeżeli doradca rolniczy:

- 1) wykonuje czynności doradcze niezgodnie z metodyką doradztwa, o której mowa w § 13 pkt 1;
- 2) nie uczestniczy w kształceniu ustawicznym, o którym mowa w § 21 pkt 2.

§ 20. Doradztwo polega na wykonywaniu czynności związanych ze sporządzaniem niezbędnej dokumentacji związanej z:

- 1) oceną gospodarstwa rolnego w zakresie spełnienia wymogów wzajemnej zgodności (cross – compliance) oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwie rolnym;
- 2) opracowaniem planu dostosowania gospodarstwa rolnego do wymogów wzajemnej zgodności (cross – compliance) oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwie rolnym,
- 3) sporządzeniem planów działalności rolnośrodowiskowej i dokumentacji przyrodniczych w zakresie koniecznym do uzyskania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy”.

§ 21. Doradcy rolniczy:

- 1) wykonują doradztwo zgodnie z metodyką doradzania, o której mowa w § 13 pkt 1;
- 2) uczestniczą w prowadzonym przez Centrum kształceniu ustawicznym.

§ 22. 1. Osoby, które ukończyły szkolenie prowadzone przez Centrum pod nazwą „Minimalne wymagania wzajemnej zgodności w gospodarstwie rolnym (cross-compliance)”, są uprawnione do doradzania przy ocenie gospodarstwa rolnego pod kątem spełnienia wymogów wzajemnej zgodności (cross – compliance) oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwie rolnym lub opracowaniu planu dostosowania gospodarstwa rolnego do wymogów wzajemnej zgodności (cross – compliance) oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwie rolnym - w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”, zgodnie z zakresem, warunkami, sposobem i trybem określonym w niniejszym rozporządzeniu.

2. Dyrektor Centrum wpisuje osoby wymienione w ust. 1 na listę doradców rolniczych, o której mowa w § 18, w terminie 7 dni od dnia przedstawienia zaświadczenia o ukończeniu szkolenia wymienionego w ust. 1.

§ 23. 1. Osoby, które ukończyły szkolenie prowadzone przez Centrum „Promocja i informacja o działaniu Osi 2 – Programie rolnośrodowiskowym (płatności rolnośrodowiskowe) w ramach Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-

2006), są uprawnione do doradzania przy sporządzaniu dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej dla działania „Program rolnośrodowiskowy”, zgodnie z zakresem, warunkami, sposobem i trybem określonym w niniejszym rozporządzeniu.

2. Dyrektor Centrum wpisuje osoby wymienione w ust. 1 na listę doradców rolnośrodowiskowych, o której mowa w § 18, w terminie 7 dni od dnia przedstawienia zaświadczenia o ukończeniu szkolenia wymienionego w ust. 1.

§ 24. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).

Załącznik nr 1

**ZAKRES TEMATYCZNY SZKOLENIA OBEJMUJĄCY ZAGADNIENIA
DOTYCZĄCE DZIAŁANIA „PROGRAM ROLNOŚRODOWISKOWY”**

I. DLA DORADCÓW ROLNOŚRODOWISKOWYCH

Lp.	Zakres zagadnień objętych szkoleniem	Zakres tematyczny zagadnienia	Liczba godzin zajęć		
			ogółem	teoretycz- nych	praktycz- nych
1.	System pomocy dla rolnictwa i obszarów wiejskich w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (WPR).	Podstawy prawne, w tym: rozporządzenia: - Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. ustanawiające wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiające określone systemy wsparcia dla rolników oraz zmieniające rozporządzenia (EWG) nr 2019/93, (WE) nr 1452/2001, (WE) nr 1453/2001, (WE) nr 1454/2001, (WE) nr 1868/94, (WE) nr 1251/1999, (WE) nr 1673/2000, (EWG) nr 2358/71 i (WE) nr 2529/2001, - Rady (WE) nr 1290/2005 z dnia 21 czerwca 2005 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, - Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), - Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), - Komisji (WE) nr 1975/2006 z dnia 7 grudnia 2005 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w zakresie wprowadzenia procedur	3	3	-

Lp.	Zakres zagadnień objętych szkoleniem	Zakres tematyczny zagadnienia	Liczba godzin zajęć		
			ogółem	teoretycznych	praktycznych
		kontroli, jak również wzajemnej zgodności w odniesieniu do środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich. Instrumenty polityki rolnej finansowane przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).			
2.	Działanie „Program rolnośrodowiskowy” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013 (PROW 2007-2013) – informacje ogólne.	Podstawy prawne. Obszary wdrażania. Informacje ogólne – opis działania oraz środowiskowe i przyrodnicze cele programu rolnośrodowiskowego. Omówienie ogólnych wymagań przystąpienia do Programu ze szczególnym uwzględnieniem zmian w stosunku do Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2004 – 2006 (PROW 2004 – 2006). Zakres wdrażania (beneficjent, kryteria dostępu, typologia pakietów rolnośrodowiskowych, zasady łączenia pakietów, ogólne zasady kalkulacji płatności, degresywność, płatności za pakiety).	4	4	-
3.	Ochrona środowiska na obszarach rolnych.	Omówienie poszczególnych działań w ramach osi 2. Omówienie innych instrumentów dotyczących ochrony środowiska na obszarach rolnych (doradztwo, modernizacja gospodarstw rolnych) w ramach EFRROW oraz innych funduszy.	2	2	-
4.	Podstawowe wymagania dla gospodarstw rolnych	Utrzymanie gruntów rolnych w dobrej kulturze rolnej: podstawy prawne, normy, sankcje. Cross - compliance - zasada wzajemnej zgodności. Obszary wymagań cross-compliance. Ochrona środowiska, zdrowie publiczne ludzi, zdrowotność zwierząt i roślin oraz identyfikacja i rejestracja zwierząt, dobrostan zwierząt.	10	9	1
5.	Zasady realizacji Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone.	Szczegółowe wymagania dotyczące rolnictwa zrównoważonego, ze szczególnym uwzględnieniem zmian w stosunku do rolnictwa zrównoważonego realizowanego	7	3	4

Lp.	Zakres zagadnień objętych szkoleniem	Zakres tematyczny zagadnienia	Liczba godzin zajęć		
			ogółem	teoretycznych	praktycznych
		w ramach PROW 2004 – 2006. Płodozmian i zmianowanie. Plan nawożenia i bilans azotu. Ochrona roślin– przedstawienie różnorodnych metod ochrony roślin (biologicznych, mechanicznych, chemicznych); prezentacja sposobów postępowania z opakowaniami po środkach ochrony roślin. Potrzeby wapnowania gleb. Kalkulacja płatności dla pakietu.			
6.	Zasady realizacji Pakietu 2. Rolnictwo ekologiczne.	Prezentacja wymogów dotyczących rolnictwa ekologicznego określonych w przepisach Unii Europejskiej. Przedstawienie krajowych przepisów prawnych dotyczących rolnictwa ekologicznego. Procedury wdrożeniowe dotyczące rolnictwa ekologicznego. System kontroli i certyfikacji. Omówienie dokumentów wymaganych w systemie rolnictwa ekologicznego. Kalkulacja płatności dla pakietu.	10	9	1
7.	Zasady realizacji Pakietu 8. Ochrona gleb i wód oraz Pakietu 9. Strefy buforowe.	Omówienie zagrożeń wynikających z produkcji rolniczej dla wód i gleb. Różnorodne metody upraw i nawożenia gleby właściwych ze względu na ochronę przed erozją i ugniataniem oraz utrzymanie żyzności. Omówienie różnorodnych metod gospodarowania, właściwych ze względu na ochronę wód gruntowych i powierzchniowych. Typy stref buforowych i ich rola w ograniczaniu zagrożeń środowiska. Omówienie szczegółowych wymogów w zakresie pakietów rolnośrodowiskowych, dotyczących ochrony gleb i wód (definicje międzyplonów) oraz pakietu strefy buforowej, ze szczególnym uwzględnieniem zmian w stosunku do tych pakietów realizowanych w ramach PROW 2004 – 2006. Kalkulacja płatności dla pakietów.	4	3	1
8.	Zasady realizacji Pakietu 6. Zachowanie	Ogólny opis pakietu oraz omówienie szczegółowych wymogów poszczególnych wariantów.	5	4	1

Lp.	Zakres zagadnień objętych szkoleniem	Zakres tematyczny zagadnienia	Liczba godzin zajęć		
			ogółem	teoretycznych	praktycznych
	zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie.	Przegląd odmian i gatunków lokalnych roślin uprawnych, objętych wsparciem Przykładowy opis dokumentów dotyczących rejestracji i kwalifikacji odmian i gatunków lokalnych roślin uprawnych. Sposób prowadzenia dokumentacji danych plantacji oraz wykonywanych zabiegów przy produkcji materiału siewnego. Sposób działania i procedury w banku genów. Kalkulacja płatności dla pakietu.			
9.	Zasady realizacji Pakietu 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie.	Ogólny opis pakietu oraz omówienie szczegółowych wymogów poszczególnych wariantów. Obecnie funkcjonujący system ochrony zwierząt gospodarskich w Polsce. Rozwiązania instytucjonalne. Kalkulacja płatności dla pakietu.	4	3	1
10.	Przyrodnicze aspekty realizacji programu rolno-środowiskowego.	Znaczenie ekosystemów rolnych dla różnorodności biologicznej. Wpływ intensywnego i ekstensywnego sposobu gospodarowania na walory przyrodnicze obszarów wiejskich. Przegląd gatunków i zbiorowisk występujących w krajobrazie rolniczym.	3	3	-
11.	Zasady realizacji Pakietu 4. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami NATURA 2000.	Omówienie szczegółowych wymogów pakietu. Omówienie gospodarki rolnej prowadzonej w wybranym miejscu pod kątem preferencji siedliskowych ptaków. Przegląd gatunków ptaków, zakwalifikowanych do udziału w płatnościach w ramach pakietu. Czynniki związane z użytkowaniem rolniczym decydujące o występowaniu ptaków. Kryteria zakwalifikowania poszczególnych użytków zielonych do pakietu. Charakterystyka siedlisk i elementów środowiskowych szczególnie istotnych przy ocenie wartości przyrodniczej trwałego użytku zielonego.	10	8	2

Lp.	Zakres zagadnień objętych szkoleniem	Zakres tematyczny zagadnienia	Liczba godzin zajęć		
			ogółem	teoretycznych	praktycznych
		Kalkulacja płatności dla pakietu.			
12.	Zasady realizacji Pakietu 5. Ochrona zagrożonych ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach NATURA 2000.	Obszary NATURA 2000. Ogólny opis pakietu. Porównanie realizacji pakietu na obszarach NATURA 2000 i poza tym obszarem. Kalkulacja płatności dla pakietu.	4	4	-
13.	Zajęcia terenowe z rozpoznawania ptaków i siedlisk przyrodniczych.	Prezentacja następujących grup gatunków ptaków: - ptaki podmokłych użytków zielonych, ze szczególnym uwzględnieniem ptaków siewkowatych, - ptaki związane z krajobrazem rolniczym, w tym ptaki siedlisk marginalnych. Metodyka ornitologicznych prac terenowych: rozpoznawanie i liczenie ptaków – znaczenie ekosystemów rolnych dla ptaków. Przegląd gatunków występujących w krajobrazie rolniczym, z omówieniem zaobserwowanych gatunków. Metodyka botanicznych prac terenowych: rozpoznawanie gatunków i siedlisk. Czynniki związane z użytkowaniem rolniczym decydujące o różnorodności biologicznej w odniesieniu do konkretnej sytuacji. Omówienie gospodarki rolnej prowadzonej w danym miejscu pod kątem czynników siedliskotwórczych. Możliwość zakwalifikowania poszczególnych użytków zielonych do pakietu. Przeprowadzenie ćwiczeń z wstępnej wyceny wartości biologicznej trwałych użytków zielonych. Prezentacja zaobserwowanych gatunków, siedlisk i sposobów ich użytkowania oraz proponowanie działań rolnośrodowiskowych możliwych do podjęcia na danym terenie.	12	2	10
14.	Dokumentacja w ramach programu rolno-	Wniosek rolnośrodowiskowy o przyznanie pierwszej i kolejnych płatności rolnośrodowiskowych, informacja o	10	2	8

Lp.	Zakres zagadnień objętych szkoleniem	Zakres tematyczny zagadnienia	Liczba godzin zajęć		
			ogółem	teoretycznych	praktycznych
	środowiskowego.	ewentualnych zmianach w tym zakresie. Plan działalności rolnośrodowiskowej – opracowywany przy udziale doradcy rolnośrodowiskowego (prezentacja nowego planu działalności rolnośrodowiskowej z informacją na temat zmian, przykładowe plany działalności rolnośrodowiskowej – ze szczególnym zwróceniem uwagi na występujące błędy). Dokumentacja przyrodnicza – opracowywana przez ekspertów przyrodniczych (omówienie procedury opracowywania dokumentacji, prezentacja dokumentacji przyrodniczej). Zasady współpracy i podział obowiązków pomiędzy doradcą rolnośrodowiskowym, a ekspertem przyrodniczym.			
15.	Zasady kontroli realizacji pakietów rolno-środowiskowych, sankcje w ramach programu rolno-środowiskowego.	Elementy proceduralne w zakresie realizacji programu rolnośrodowiskowego, w szczególności w zakresie przepisów przejściowych. Zakres kontroli na miejscu.	2	2	-
		RAZEM GODZIN	90	61	29

II. DLA EKSPERTÓW PRZYRODNICZYCH

Lp.	Zakres zagadnień objętych szkoleniem	Zakres tematyczny zagadnienia	Liczba godzin zajęć	
			teoretycznych	praktycznych
1.	Program rolnośrodowiskowy.	Ogólne założenia programu. Pakiety programu rolnośrodowiskowego.	3	
2.	Współpraca eksperta z doradcą rolnośrodowiskowym.	Ustalenie zasad współpracy (podział ról). Ustalenie sposobu kontaktu w okresie przygotowywania	1	

		dokumentacji i realizacji programu.		
3.	Metodyka sporządzania dokumentacji przyrodniczej.	Przedstawienie ujednoliconej metodyki sporządzania dokumentacji przyrodniczej (ornitologicznej lub siedliskowej - 2 grupy).	4 (każda grupa)	
	Razem		8	

WZÓROświadczenie o posiadanej bazie dydaktycznej oraz wyposażeniu
dydaktycznym

.....

(miejscowość i data)

.....

.....

.....

(imię, nazwisko i adres zamieszkania

albo nazwa, siedziba i adres organizatora szkolenia)

Oświadczam, że posiadam na potrzeby szkolenia następującą bazę
dydaktyczną oraz wyposażenie dydaktyczne:

Lp.		Liczba	Uwagi
1.	Salę wykładową		
2.	Wyposażenie sal: - komputery - rzutniki multimedialne - ekrany - dostęp do Internetu - inne		
3.	Baza hotelowa		
4.	Stołówka		

.....

(podpis osoby upoważnionej przez
organizatora szkolenia)

WZÓR

Oświadczenie o kwalifikacjach i doświadczeniu zawodowym kadry prowadzącej szkolenia

.....
(miejscowość i data)

.....
.....
.....

(imię, nazwisko i adres zamieszkania
albo nazwa, siedziba i adres podmiotu
prowadzącego szkolenie)

Oświadczam, że na potrzeby szkolenia dysponuję następującą kadrami do prowadzenia szkolenia:

Lp.	Nazwisko i imię	Tytuł zawodowy lub naukowy	Ukończona uczelnia /wydział/rok	Ukończone kursy i inne formy kształcenia	Doświadczenie zawodowe/miejsce pracy
1.					
2.					
3.					

.....
(podpis osoby upoważnionej przez podmiot prowadzący szkolenie)

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie określa zakres, warunki, sposób i tryb prowadzenia szkoleń dla podmiotów, których dotyczą działania objęte Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 oraz doradzania przy sporządzaniu dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej w ramach działań objętych tych Programem.

Określony w projektowanym rozporządzeniu zakres wymagań dotyczących szczególnych warunków, sposobu i trybu szkolenia odnosi się do dwóch działań objętych Programem:

- 1) „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”;
- 2) „Program rolnośrodowiskowy”.

Doradzanie w zakresie:

1) przeprowadzenia oceny gospodarstwa rolnego w zakresie spełnienia wymogów wzajemnej zgodności (cross – compliance) oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwie rolnym,

2) opracowania planu dostosowania gospodarstwa rolnego do wymogów wzajemnej zgodności (cross – compliance) oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwie rolnym

- w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” oraz

3) sporządzenia planów działalności rolnośrodowiskowej,

4) sporządzania dokumentacji przyrodniczych

- w zakresie koniecznym do uzyskania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy”

wymaga od doradców szczególnej wiedzy i umiejętności wynikającej ze stopnia trudności zagadnień będących przedmiotem doradzania w powyższym zakresie.

Osoby, które będą wykonywać doradzanie w przedstawionym zakresie będą zobowiązane do odbycia szkoleń umożliwiających im profesjonalne wykonywanie czynności doradczych przy sporządzaniu dokumentacji koniecznej do uzyskania przez rolników pomocy finansowej w obszarze tych działań.

W zakresie szkoleń oraz doradzania w zakresie innym niż określony w przepisach § 3 i § 12 rozporządzenia nie ustanawia się żadnych szczególnych

wymogów dotyczących zarówno szkoleń jak i doradzania. W związku z tym osoby, które będą świadczyć doradztwo będą mogli doskonalić się zawodowo i świadczyć czynności doradcze w wybranych przez siebie formach.

Szkolenia w celu przygotowania doradców do właściwego świadczenia usług doradczych rolnikom w zakresie objętym działaniem „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” będzie prowadzić Centrum Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Brwinowie, ponieważ jest to jedyna instytucja, posiadająca kadre przygotowaną do prowadzenia doskonalenia zawodowego osób ubiegających się o nadanie statusu doradcy rolniczego w celu właściwego przygotowania osób ubiegających się o status doradcy rolniczego przy dokonywaniu oceny gospodarstwa rolnego w zakresie spełniania minimalnych wymagań wzajemnej zgodności w gospodarstwie rolnym (cross-compliance) oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, a także przy sporządzaniu oceny gospodarstwa rolnego w tym zakresie. Ponadto, w związku z tym, że prace nad określeniem zakresu minimalnych wymogów cross-compliance obowiązującego rolników, zarówno na poziomie krajowym jak i wspólnotowym, ciągle trwają, a każde gospodarstwo rolne otrzymujące płatności bezpośrednie powinno spełniać minimalne wymagania wzajemnej zgodności, niezbędne jest właściwe przeprowadzenie szkoleń dla osób zamierzających świadczyć doradztwo w tym zakresie, a także ustawiczne doskonalenie zawodowe doradców rolniczych przez podmiot, który zagwarantuje, że rolnicy skorzystają z doradztwa świadczonego przez profesjonalnie przygotowanych do tego doradców.

Szczegółnej wiedzy i umiejętności wynikającej ze stopnia trudności zagadnień będących przedmiotem doradzania wymaga również sporządzanie planów działalności rolnośrodowiskowej oraz dokumentacji przyrodniczych w zakresie koniecznym do uzyskania przez rolników pomocy w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy”. W związku z powyższym, szkolenia przygotowujące doradców do świadczenia doradztwa we wskazanym zakresie, będą mogły przeprowadzać jednostki doradztwa rolniczego – przygotowane do wykonywania tego zadania, oraz inne podmioty, które będą posiadały odpowiednią bazę dydaktyczną do prowadzenia tych szkoleń wraz z wyposażeniem dydaktycznym i zatrudniające do prowadzenia zajęć dydaktycznych osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje. Te podmioty będą mogły jednakże prowadzić szkolenia, jeżeli opracowane przez nich programy szkolenia zostaną zatwierdzone przez dyrektora Centrum Doradztwa Rolniczego.

Proponowane rozwiązanie jest uzasadnione z jednej strony tym, że sporządzanie planów działalności rolnośrodowiskowej oraz dokumentacji przyrodniczych nie jest związane z możliwością utraty lub zmniejszenia płatności bezpośrednich co dotyczy zdecydowanej większości rolników - jak to jest w przypadku doradzania w zakresie cross - compliance, a jedynie tych rolników, którzy będą korzystać ze wsparcia w ramach „Programu rolnośrodowiskowego”, a z drugiej strony program szkoleń przeprowadzanych przez te podmioty będzie zatwierdzany przez dyrektora Centrum Doradztwa Rolniczego, co powinno zapewnić właściwą jakość świadczonych rolnikom usług doradczych przez doradców rolnośrodowiskowych i ekspertów przyrodniczych.

Szkolenia w zakresie działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” oraz „Program rolnośrodowiskowy”, niezależnie od tego przez jaki podmiot będą one prowadzone, będą musiały być przez realizowane na podstawie programu szkolenia.

Projektowane rozporządzenie określa również wymagania formalne jakie powinien spełniać program szkolenia.

Program szkolenia dla działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”, będzie opracowywany w Centrum Doradztwa Rolniczego i zatwierdzany przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi.

Program szkolenia dla działania „Program rolnośrodowiskowy”, będzie opracowany w jednostce doradztwa rolniczego lub przez organizatora szkolenia i zatwierdzany przez dyrektora Centrum Doradztwa Rolniczego, chyba, że program ten został opracowany w Centrum.

Zajęcia dydaktyczne w ramach szkolenia w przypadku działania „Program rolnośrodowiskowy” będą prowadzić osoby zatrudnione w Centrum, które posiadają odpowiednie kwalifikacje w tym zakresie.

Zajęcia dydaktyczne w ramach szkolenia w przypadku działania „Program rolnośrodowiskowy” będą mogły prowadzić osoby, które posiadają:

- 1) wykształcenie wyższe oraz
- 2) co najmniej 3-letnie doświadczenie zawodowe odpowiadające przedmiotowi prowadzonych zajęć lub
- 3) co najmniej 2-letnie doświadczenie w zakresie przygotowywania Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004 – 2006 lub Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013.

Przedstawione powyżej wymagania oraz pozostałe warunki, sposób i tryb prowadzenia szkoleń dla osób zamierzających świadczyć usługi doradcze określone w projekcie rozporządzenia mają na celu zagwarantowanie rolnikom korzystania przez nich z profesjonalnej pomocy doradców rolniczych, doradców rolnośrodowiskowych oraz ekspertów przyrodniczych umożliwiającym im uzyskanie pomocy finansowej w ramach wyżej wymienionych działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013.

Zakres doradzania przez doradców rolniczych będzie obejmował:

1) ocenę gospodarstwa rolnego w zakresie spełnienia wymogów wzajemnej zgodności (cross – compliance) oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwie rolnym,

2) opracowanie planu dostosowania gospodarstwa rolnego do wymogów wzajemnej zgodności (cross – compliance) oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwie rolnym

- w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” oraz

3) sporządzanie planów działalności rolnośrodowiskowej,

4) sporządzanie dokumentacji przyrodniczych

- w zakresie koniecznym do uzyskania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy”.

Przedstawiony w § 12 pkt 1 projektu rozporządzenia zakres doradzania ma na celu umożliwienie rolnikom skorzystania z pomocy doradczej w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”, a w § 12 pkt 2 w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy”.

Doradzanie w zakresie określonym w § 12 pkt 1 będzie wykonywane na podstawie metodyki doradzania, która zostanie opracowana w Centrum Doradztwa Rolniczego i zatwierdzona przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi co będzie gwarantować profesjonalizm i aktualność zagadnień będących ich przedmiotem.

Doradzanie w zakresie określonym w § 12 pkt 2 będzie wykonywane na podstawie zakresu tematycznego określonego w załączniku nr 1 do projektu rozporządzenia, w związku z tym, że zakres tych zagadnień jest już wypracowany i nie zachodzi ryzyko takich zmian jak przy cross- compliance, a ponadto powinien być określony w przepisach powszechnie obowiązujących z uwagi na to, że szkolenia w

tym zakresie będą mogły prowadzić także inne, niż jednostki doradztwa rolniczego, podmioty.

Dyrektor Centrum będzie prowadził listy doradców rolniczych, doradców rolnośrodowiskowych oraz ekspertów przyrodniczych, które będą jawne. Wskazane rozwiązanie ma na celu możliwość wyszukania przez rolników odpowiedniego dla siebie doradcy.

W celu zapewnienia rolnikom należytej jakości świadczonych usług doradczych w projektowanym rozporządzeniu przewiduje się możliwość skreślenia doradcy rolniczego, doradcy rolnośrodowiskowego oraz eksperta przyrodniczego z listy doradców.

W projektowanym rozporządzeniu przewiduje się również możliwość wykonywania doradztwa przez osoby, które ukończyły do czasu wejścia w życie projektowanego rozporządzenia odpowiednie szkolenia. Osoby te będą uprawnione i jednocześnie zobowiązane do wykonywania doradzania zgodnie z zakresem, warunkami, sposobem oraz trybem określonym w przepisach projektowanego rozporządzenia.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt rozporządzenia znajduje się w programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które będzie oddziaływać projektowane rozporządzenie

Projektowane rozporządzenie będzie oddziaływać na jednostki doradztwa rolniczego i inne podmioty, które będą mogły prowadzić szkolenia dla osób ubiegających się o status doradcy rolniczego, doradcy rolnośrodowiskowego lub eksperta przyrodniczego, na osoby, które będą ubiegały się o status tych doradców, oraz na rolników, którzy będą korzystać ze świadczonych przez doradców rolniczych, doradców rolnośrodowiskowych lub ekspertów przyrodniczych usług doradczych w zakresie działań „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”, „Program rolnośrodowiskowy” objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013.

2. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sektor finansów publicznych

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ projektowanego rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia przyczyni się do rozwoju sektora usług doradczych dla rolników oraz, poprzez zapewnienie rolnikom profesjonalnego doradztwa przy uzyskiwaniu pomocy finansowej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, pozytywnie wpłynie na rozwój rolnictwa.

4. Wpływ projektowanego rozporządzenia na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na rynek pracy poprzez przewidywany wzrost zainteresowania rolników usługami doradczymi świadczonymi przez profesjonalnie przygotowanych doradców zapewniających rolnikom uzyskanie pomocy finansowej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013.

5. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na sytuację i rozwój regionalny, szczególnie w tych regionach, w których rolnicy w szerszym zakresie będą korzystać z pomocy w poszczególnych obszarach wymogów wzajemnej zgodności „cross – compliance”, w szczególności w ramach pomocy, którą będą mogli uzyskiwać w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”, oraz w tych regionach, w których rolnicy w szerszym zakresie będą korzystać z pomocy z poszczególnych pakietów zobowiązania rolnośrodowiskowego realizowanego w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy”.

6. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie przesłany do zaopiniowania do:

- 1) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych;
- 2) Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZ „Solidarność”;
- 3) Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
- 4) Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona”;
- 5) Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- 6) Federacji Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
- 7) Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników;
- 8) Krajowej Rady Izb Rolniczych;
- 9) Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”.

Opracowano w Departamencie
Doradztwa, Oświaty Rolniczej i Nauki:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: